เรื่อง จากชาวนครเวียงจันทน์มาเป็นประชาชนชาวปากคลอง

The Office Of Academic Resources and Information Technology

รายละเอียด

เมื่อพระยาสวรรคโลก (เถื่อน) บุตรชายพระยากำแพง(นาค)เมื่อคราวไปรับราชการอยู่กรุงเทพเป็นที่พระยาราชสงคราม ได้ไปราชการทัพที่เวียงจันทน์(ในคราวเจ้าอนุวงษ์เป็นกบฏ)ได้ครอบครัวลาวที่สวามิภักดิ์ด้วย หนึ่งร้อยครอบครัว บ้างว่าเป็นนำเชลยศึกมาเพื่อไม่ประสงค์ให้ลาวเวียงจันทน์ได้ตั้งตัวได้อีก

พระยาสวรรคโลก (เถื่อน) มีความชอบมากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ขึ้นมาเป็นพระยากำแพงเพชรแทนพี่ชาย คือพระยากำแพงเพชร(บัว)ที่ถึงแก่อนิจกรรมในเวลานั้นและได้ให้ชาวเวียงจันทน์ที่อพยพตามมาให้ตั้งบ้านเรือนอยู่วัดป่าหมู เหนือบ้านหลวงมนตรี ปัจจุบันเรียกเกาะยายจันทน์ หรือเกาะเวียงจันทน์ อยู่ระยะหนึ่ง (อยู่บริเวณสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกำแพงเพชรขึ้นไป)

เพื่อความเหมาะสมกลมกลืนจึงให้อพยพชาวเวียงจันทน์ทั้งหมดข้ามฟากไปอยู่ฝั่งตรงข้าม บ้านปากคลองกลางและปากคลองใต้ ในสมัยที่ สมเด็จพุฒาจารย์ (โต) ค้นพบวัดพระบรมธาตุ นครชุม สมเด็จพุฒาจารย์(โต)อาจประสงค์ให้ชาวเวียงจันทน์มาเป็นเลกวัด (ผู้ดูแลรับใช้วัด) ในราวต้นรัชกาลที่ ๔แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวเวียงจันทน์ยังรักษาประเพณี การเข้าทรงแม่ศรี การสวมกำไลข้อเท้าของหญิงสาวที่ยังไม่แต่งงาน(มาเลิกนิยม

เมื่อราวปี ๒๔๙๐)

ชาวบ้านปากคลองมีหลายชนชาติมาอาศัยอยู่ มาก นอกจากลาวเวียงจันทน์แล้วยังมีชาวกะเหรี่ยง รวมถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ อพยพมาอยู่กันมากมาย คนที่มาอยู่บ้านปากคลองได้ ต้องเป็นคนเข้มแข็งและแกร่งจริงๆ เพราะเล่ากันว่า เมื่อจะขึ้นล่องจากปากน้ำโพ ไปเมืองตาก ต้องผ่านบ้านปากคลอง ว่าต้องหันหน้าไปมองทางฝั่งกำแพง ถ้ามองมาทางบ้านปากคลองจะเป็นไข้ป่าตายเป็นสิ่งที่คนกลัวกันมากจนลือกันไปทั่วกำแพง ปากน้ำโพ และเมืองระแหง

ปัจจุบัน ชาวปากคลองรักสงบ มีความเป็นอยู่เรียบง่ายมีวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเอง แม้จะอยู่หางจากตัวเมืองเพียงชั่วอึดใจ แต่ยังมีความเป็นอยู่แบบชนบท ที่น่าศึกษาอย่างที่สุด

คำสำคัญ : นครเวียงจันทน์, ปากคลอง

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2549). จดหมายเหตุวัฒนธรรมกำแพงเพชร. http://www.sunti-apairach.com/letter/index.php?

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1413&code_db=610001&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology